

Gemeente Sint-Michielsgestel
Postbus 10000
5270 GA SINT-MICHIELSGESTEL

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Onderwerp

Advies m.b.t. aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse
omgevingsplanactiviteit Zonnepark Meersestraat ong. (Perceel DGN02-F-73) Den
Dungen

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Geacht college,

Op 25 februari 2025 ontvingen wij uw verzoek om advies met betrekking tot de
aanvraag voor een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit
'Zonnepark Meersestraat ong. (Perceel DGN02-F-73) Den Dungen' (hierna:
BOPA).

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

[Redacted]

Telefoon

[Redacted]

Email

[Redacted]

Bijlage(n)

-

Uw verzoek is gebaseerd op ons besluit van 7 november 2023 waarmee wij op
grond van artikel 16.15a, onder d en artikel 16.16 van de Omgevingswet,
artikel 4.25, eerste lid, onder g en artikel 4.37 Omgevingsbesluit een aantal
gevallen van provinciaal belang hebben aangewezen, en waarvoor in die
gevallen advies aan ons gevraagd moet worden indien een
omgevingsvergunning wordt verleend.

Volgens uw adviesverzoek is met deze aanvraag BOPA sprake van een geval
waarop de instructieregels zoals opgenomen in:

- Artikel 5.54 (Zonneparken in Landelijk gebied) van de
Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna OV);
van toepassing is.

Advies

De voorliggende aanvraag BOPA is in strijd met de instructieregels voor het
omgevingsplan zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Brabant
(hierna: OV) ten aanzien van de in dit advies beschreven onderdelen. Op basis
van artikel 8.0b Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) ontstaat daardoor de
grondslag waarop u de aangevraagde BOPA verplicht moet weigeren.

Mocht ons advies aanleiding geven tot vragen of opmerkingen, dan zijn wij
graag bereid tot nader overleg.

Niet verenigbare waarden en eisen ter plaatse

Elke ontwikkeling vraagt om maatwerk met als uitgangspunt 'de goede functie
op de goede plek'. Bij het maatwerk bij deze ontwikkeling treedt echter wel een

niet te overbruggen conflict op. Dit conflict wordt veroorzaakt door de aspecten kwaliteitsverbetering landschap/ inpassing, cultuurhistorische waarden (openheid) en RES doelstellingen (tijdelijke nieuwvestiging en bouwen).

De bovenstaande aspecten, welke tot weigering moeten leiden, zijn onzes inziens ook niet op te lossen.

Onderstaand gaan wij in detail in op ons concluderend advies en andere aspecten.

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438

Tender in relatie tot provinciaal ruimtelijk beleid

U heeft in 2022 een tender uitgeschreven voor de grootschalige opwek van duurzame zonne-energie. In dit traject zijn criteria opgesteld waaraan de locaties en plannen van de geïnteresseerde partijen getoetst zijn, te weten: de 'zonneladder', het provinciale beleid voor zonneparken en de 'Visie zonne- en Windenergie Sint-Michielsgestel'. Door een onafhankelijk team is aan de hand van de beoordeling een voorkeursvolgorde (ranking) vastgesteld. Deze heeft geresulteerd in een gunning van 3 zonnepark initiatieven in uw gemeente.

Het provinciale beleid is weliswaar meegenomen als criterium in de tender, maar vervolgens in de waardering van de initiatieven onvoldoende aan bod gekomen. Hierdoor ligt het zonnepark Meersestraat op een locatie die op deze wijze onderbouwd ruimtelijk niet verenigbaar is en niet onderbouwd kan worden vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Er is onvoldoende onderbouwd waarom dit park op deze locatie ligt die in trede 4 van de zonneladder valt en er geen reële alternatieven binnen de gemeente zijn.

Kwaliteitsverbetering landschap

Vanuit het bereiken van een goede omgevingskwaliteit bij ontwikkelingen heeft de OV de regeling Kwaliteitsverbetering landschap (artikel 5.11) opgenomen. In een motivering behorende een ontwikkeling in Landelijk gebied dient gemotiveerd te worden hoe een goede omgevingskwaliteit toegevoegd wordt. Kwaliteitsverbetering van het landschap kan diverse aspecten betreffen waarbij een landschappelijke inpassing altijd onderdeel is.

Kwaliteitsverbetering landschap - inhoudelijk

Met de door u voorgestelde maatregelen voor de landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap kunnen wij niet instemmen. We missen in eerste instantie een zorgvuldige landschapsanalyse. Een landschapsanalyse is de start van een goede kwaliteitsverbetering van het landschap. We lezen een landschappelijke inpassing (met een struweel) welke problematisch zijn voor de ter plaatse aanwezige cultuur-historische waarden namelijk 'openheid'. We erkennen dat deze openheid in het verleden al aangetast is door diverse ontwikkelingen. Dit kan echter geen vrijbrief zijn om in deze ontwikkeling, met deze omvang, hier de openheid drastisch aan te tasten.

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438

Ontwikkelingsrichting meer op detail

Bij de afweging over de ontwikkeling van nieuwe activiteiten en functies in het Landelijk gebied, ook tijdelijk van aard, is het belangrijk na te denken of dit past binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied. Hiertoe is in de OV aandacht gevraagd middels artikel 5.12. In de motivatie lezen wij dat verwezen wordt naar uw visie. Dit is een deel van hoe een adequate ontwikkelingsrichting tot stand kan komen. Een ontwikkelingsrichting is integraal. Daarnaast ligt de gehele planlocatie niet binnen deze aanduiding in uw visie. Hoe is het zonnepark buiten deze aanduiding te verenigen? Tevens wordt een diepgaandere kijk de toekomst in nog gemist voor de periode na afloop van de 25jaars termijn. Wij concluderen dan ook dat er geen sprake is van een gedegen uitgewerkte ontwikkelingsrichting.

‘Open’ cultuurhistorische waarden

Artikel 5.44 van de OV bepaalt dat een bestemmingsplan van toepassing op Cultuurhistorisch waardevol gebied mede gericht moet zijn op behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de cultuurhistorische waarden en kenmerken zoals beschreven in de Cultuurhistorische Waardenkaart en tevens regels stelt ter bescherming van deze waarden en kenmerken.

De ontwikkeling is gelegen in het ‘Bossche Broek’ en is als volgt beschreven: ‘Het oostelijke deel van het Bossche Broek heeft een andere ontwikkeling doorgemaakt dan ten noorden van de A2. Daar is het gebied volgebouwd met kantoren en woonwijken, ten zuiden van de snelweg is de oude onregelmatige blokpercelering vervangen door een rationele percelering, zijn nieuwe wegen aangelegd en nieuwe boerderijen gebouwd. De dijken die het gebied begrenzen, de openheid en de wielen bij Horzik herinneren aan het natte verleden van het gebied”

Dit maakt dat de openheid van het gebied een zeer belangrijke waarde en kenmerk is van dit cultuurhistorisch waardevol gebied is.

Vanuit het aspect kwaliteitsverbetering van het landschap achter wij het vreemd dat het zonnepark landschappelijk met struweel en takkenrillen worden ingepast, dit terwijl geen rekening gehouden is met de typerende cultuurhistorische openheid van het landschap. Met het aanplanten van struweel wordt het open landschap, verder gesloten dan dat de zonnepanelen al doen, en worden de ‘verre uitzichten’ door het struweel verder belemmerd. Tevens is een zonneveld een para-industriële, hoogtechnologische, economische zone is, waarbij wij de vraag stellen of een dergelijke wel thuishoort een open ruimte met historisch-strategische betekenis.

De ontwikkeling is dan ook niet gericht op behoud of herstel van de cultuurhistorisch waarden en kenmerken van het gebied. Het open karakter en agrarische functie wordt niet behouden.

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438

Extensieve ontwikkelingen binnen groenblauwe waarden

De ontwikkeling is gelegen binnen de aanduiding groenblauwe waarden en derhalve is artikel 5.46 OV van toepassing. Binnen groenblauwe waarden is het beleid gericht op het behoud, herstel van de bodem en het watersysteem. Binnen de groenblauwe waarden is ruimte voor ontwikkelingen met een extensief karakter. Wat extensief is wordt mede bepaald door de functie. De ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve functies, zoals intensieve stedelijke ontwikkeling of intensieve vormen van recreatie en landbouw (zoals de bouw van kassen, (bezoekers-)intensieve recreatie, of concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties) passen minder bij het karakter van deze gebieden. Hier dient rekening mee gehouden te worden bij het ontwerp en invulling van het zonnepark.

In onderhavig plan is gekozen voor een intensieve opstelling. Het perceel wordt op de randen en enkele tussenstroken na vol gelegd met zonnepanelen. De niet belegde ruimtes zijn van een te geringe omvang om van een extensief zonnepark te spreken dat bijdraagt aan de groenblauwe waarden.

Onderbouwing zonneladder

Op de onderhavige ontwikkeling hebben wij eerder ook mogen adviseren. Helaas wordt geconstateerd dat een aantal dezelfde opmerkingen wederom gemaakt moeten worden.

Het valt ons op dat in trede 2 er alleen gesproken wordt over zon op parkeerplaatsen in stedelijk gebied. Echter, dit is niet de gehele trede 2. Wat zijn andere grondgebonden opties in stedelijk gebied? Zijn er bijvoorbeeld braakliggende stukken grond die tijdelijk ingezet kunnen worden voor zonne-energie. We lezen hiernaast dat een aantal opties niet meegenomen worden als potentie vanuit het idee dat de exploitatie niet rendabel is. Wij wijzen u er graag op dat u een ruimtelijke afweging moet maken en nu worden opties niet meegewogen vanwege de exploitatie. We beseffen ons zeker dat het zoeken is naar balans tussen exploitatie en ruimtelijke en technische uitvoerbaarheid, maar dat neemt niet weg dat er sommige opties ruimtelijk wel wenselijk zijn en technisch ook haalbaar zijn. Voor wat betreft het onderdeel dat VAB locaties geen potentie hebben, vanwege het ontbreken van beleid, betekent niet dat er helemaal geen potentie is. De conclusie dat de inschatting van trede 3 wordt ingeschat op 2,4% komt daarmee nogal uit het niets.

Maatschappelijke meerwaarde niet op orde

Zoals in artikel 5.54 lid 3 onder d. opgenomen dient een zonnepark ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde te geven. Wij lezen in de motivering een aantal voorbeelden wat dit kunnen zijn. Concrete zaken worden

niet benoemd, laat staan dat deze geborgd zijn. Het oogt zeer vrijblijvend. We gaan er vanuit dat u actief dit onderdeel uit laat maken van de overeenkomst die u maakt met de initiatiefnemer. Tevens merken wij op dat er geen sprake is van meervoudig ruimtegebruik dat ook maatschappelijke meerwaarde heeft. Waar zijn bijvoorbeeld ook de richtlijnen voor financiële participatie vanuit de RES afspraken? Waar is het 50% lokaal eigendom beschreven?

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438

Zoals ook in de toelichting van de OV genoemd staat de verplichte kwaliteitsverbetering landschap (artikel 5.11 OV) los van maatschappelijke meerwaarde. Bijdrage aan permanente natuurdoelstellingen zijn echter wel zaken die als maatschappelijke meerwaarde gelden, maar deze zijn in dit plan niet aan de orde.

Regionale afstemming en met netbeheerder

Artikel 5.54 lid f. en g. bepaald dat aangetoond moet zijn dat de ontwikkeling op redelijke termijn aangesloten kan worden op het energienet en dat de ontwikkeling afgestemd is met de netwerkbeheerder. Wij missen in de huidige stukken een concreet uitzicht of minimaal een onderbouwde indicatie op aansluiting op het energienet. Ook ontbreekt het nog aan inzicht in de afstemming met de netwerkbeheerder. Hiernaast hebben wij begrepen dat de intentie er ligt dit zonnepark aan te sluiten, middels een overbrugging over de Zuid-Willemsvaart via bedrijventerrein de Brand.

Diverse juridische boringen ontbreken

In diverse artikelen uit de OV wordt een juridische en/ of financiële borging verlangd. Gezien onze advies tot weigering is het onderstaande niet relevant, maar u kunt het voor andere initiatieven meenemen. Het gaat in deze om juridische en/ of financiële borgingen:

- Artikel 5.11 lid 2 a. (vastlegging kwaliteitsverbetering landschap (aanleg, beheer en instandhouding));
- Artikel 5.54 lid 3 b. (vergunde termijn van een zonnepark voor maximaal 25 jaar);
- Artikel 5.54 lid 3 c. (verwijdering van de zonne-energie opstelling met behorende voorzieningen);
- Artikel 5.54 lid 3 d. (maatschappelijke meerwaarde);

Een adequate borging van de bovengenoemde aspecten maakt onderdeel uit van de OV. Het is in deze fase van de ontwikkeling begrijpelijk dat een concept of ontwerp besluit waarin een adequate borging verwerkt is, nog niet beschikbaar is.

Wij verzoeken u de opzet van deze borgingen zodra het kan aan ons te verstrekken. Zo wordt wellicht onnodige ruis voorkomen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Datum

14 mei 2025

Ons kenmerk

C2352267/6108438